

Haberler / News

ÜNAK'07 Sayısal Dünyada Yeni Paradigmalar: Sınırsız Kütüphaneler

ÜNAK'07 Sayısal Dünyada Yeni Paradigmalar: Sınırsız Kütüphaneler Toplantısı 27-29 Eylül 2007 tarihleri arasında ÜNAK ve Muğla Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı'nın işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Toplantıda Prof. Dr. Berin Yurdadoğ davetli konuşmacı olarak yer almış, 3 panel yapılmış ve 24 bildiri sunulmuştur. Ayrıca, ÜNAK Başkanı Aytaç Yıldızeli "Türkçe Süreli Yayınlardaki Özlerin Yazım Sorunları" başlıklı bir bildiri sunmuştur. Toplantı sonunda tekne ile Gökova Körfezi'ndeki koyların dolaşıldığı bir sosyal program da gerçekleştirilmiştir.

Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu

Bilgi Yönetimi alanındaki araştırmacıları ve uygulamacıları bir araya getirerek günümüzdeki bilgi yönetimi sorunlarına çözüm getirebilecek yöntem, fikir, kuram ve yaklaşımların tartışılmasını sağlamak amacıyla, Hacettepe Üniversitesi'nin 40., Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün kuruluşunun 35. yılı nedeniyle düzenlenen "Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu", 24-26 Ekim 2007 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Long Island Üniversitesi'nden (ABD) Prof. Dr. John J. Regazzi "Bilimsel ve

Teknik Bilgiyi Yönetme: Değişen Bir Manzara"; Sheffield Üniversitesi Bilgi Erişim Profesörü Dr. Steve Whittaker "Bilgi Erişimin Geleceği" ve Göttingen Üniversitesi'nden Prof. Dr. Elmar Mittler "Açık Erişim Alt Yapısı Olarak Kütüphaneler" başlıklı bildirimleri ile Sempozyuma çağrılı konuşmacılar olarak katılmışlardır.

67 bildirinun sunulduğu sempozyuma yaklaşık 450 kişi katılmış ve Hacettepe TV aracılığıyla İnternet üzerinden de yayımlanan sempozyum oturumlarını çok sayıda kişi izlemiştir.

Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık 5.Ulusal Sempozyumu-2007

TÜBİTAK ULAKBİM Türk Tıp Dizini Kurulu tarafından düzenlenen sempozyum 19 Ekim 2007 tarihinde Ankara'da TÜBİTAK Feza Gürsoy Salonu'nda yapılmıştır. Sempozyumun amacı, sağlık bilimlerinde ulusal süreli yayın kalitesini artırmak ve bilimsel standartların yükseltilmesi olarak saptanmıştır. Sempozyumun ana konuları "Ulusal Süreli Yayın Politikamız ve Yayıncılığın Geleceği", "Sağlık Bilimleri Süreli Yayınlarında Nitelik Yükseltilmesi", "Ulusal Atıf Dizini ve Dergilerimizin Etki Faktörleri" ve "Akademik Yükseltmeler ve Ulusal Yayınlarımız" olarak belirlenmiştir. Toplantıda ÜNAK Başkanı Aytaç Yıldızeli "Küreselleşme Sürecinde Yayıncılık: Açık Erişim" başlıklı bir bildiri sunmuştur.

1.Ulusal Körler ve Kütüphanecilik Sempozyumu

“Bitmeyen Gece - Doç. Dr. Mithat Enç Anısına” 1.Ulusal Körler ve Kütüphanecilik Sempozyumu, 16-17 Ekim 2007 tarihinde Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Demeği, Altı Nokta Körler Demeği ve Milli Kütüphane'nin işbirliği ile Ankara'da Milli Kütüphane Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. “Dünya'da ve Türkiye'de Körler Kütüphaneciliği ve Sorunları” başlıklı bir panelin yanı sıra görme engellilere yönelik 18 bildiri sunulmuştur.

Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri Süreli Yayıncılık 1.Editörler Çalıştayı

Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri Süreli Yayıncılık 1.Editörler Çalıştayı, TÜBİTAK ULAKBİM Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri Veri Tabanı Kurulu tarafından 2 Kasım 2007 tarihinde TÜBİTAK Mustafa İnan Salonu'nda verimli ve başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay, Türkiye'de yayınlanan bilimsel dergilerin yurt içi ve yurt dışı etkinliğinin artırılması, indekslere gimesi ve yaygın biçimde erişimin sağlanması için öneriler sunulması, yayıncılıktan veri tabanlarına kadar olan süreçte karşılaşılan sorunların ve yeni isteklerin program doğrultusunda etkin katılım ile tartışılması amacıyla düzenlenmiştir.

İNET-TR'07 - XII. “Türkiye'de İnternet” Konferansı

İNET-TR'07- XII. “Türkiye'de İnternet” Konferansı, 8-10 Kasım 2007 tarihleri

arasında Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nde gerçekleştirilmiştir. Konferansta ÜNAK'ın düzenlediği ve Prof. Dr. Berin Yurdadoğ'un yönettiği “İndeksleme ve Veri Tabanları” başlıklı bir panel de yer almıştır. Bu panelde Serbest Danışman Meral Alakuş, TÜBİTAK ULAKBİM'den Nuray Demirkol, ÜNAK Başkanı Ayaç Yıldızeli ve Çankaya Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hasan Işın Dener bildiri sunmuşlardır.

41.000 Kitap Dünyayı Dolaşıyor

ABD ve İngiltere'de yaygınlaşan, dünyanın dört köşesinde hatta uluslararası denizlerde karşılaşılan “bookcrossing”, kitap değiş-tokuşu yapılması için bulunmuş yeni yöntem olarak hızla gelişiyor.

ABD'li mühendis Ron Hombaker tarafından 2001 yılı Mart ayında başlatılan yöntemde, kişiler, okudukları kitapların ilk sayfasına kitap hakkındaki düşüncelerini yazarak, parklar, çamaşır yıkama merkezi, plajlar, havaalanları, marketler, uçaklar gibi kamuya açık yerlere bırakıyor. Kimliğini gizli tutan kitap sahibinin tek ricası, okunduktan sonra kitabın benzer şekilde bırakılması oluyor. Kitabı bırakan kişi, kitabın bulunduğu yerle ilgili bilgiyi “http://www. bookcrossing.com” adlı siteye aktarıyor, böylece, “hunt” (av) sayfasından kitaplara ulaşılabilir.

Amacı tüm dünyayı büyük bir kütüphaneye çevirmek olan sistemde, kitaba yapıştırılan etiketle ABD'de yolculuğa başlayan bir kitabın şu anda nerede olduğu öğrenilebiliyor.

“Bookcrossing” yöntemi, Türkiye'de de ilk kez 2005 yılında Bodrum Türkbükü

Plajı'nda uygulanmaya başlandı. Türkiye'de sisteme yüzlerce kitap dâhil edilirken, halen İnternet üzerinden 21 kitabın takibi yapılabiliyor.

Türkiye'den yaklaşık 1604 kişinin üye olduğu sitede, dünya genelinde 581.486 kişi kayıtlı bulunmaktadır. Ayrıca 4.158.787 kitap da denetim altında tutulmaktadır. Proje kapsamında ise halen 41 bin 697 kitap okuyucular için dünyayı dolaşiyor.

**Getty Vakfı'ndan Koç Üniversitesi
Anadolu Medeniyetleri Araştırma
Merkezi Kütüphanesi'ne Yayın Alım
Desteği**

Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (AMAM), Koç Üniversitesi'ne bağlı bir merkez olarak 2006 yılında İstiklal Caddesi Nuru Ziya Sokak'ta faaliyete geçmiştir. Merkez Türkiye'de sanat tarihi, mimarlık ve arkeoloji alanlarında yapılan çalışmaları yaymak ve desteklemek amacıyla. Merkezin kütüphanesi Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesi'ne bağlı çalışmakta ve merkezin programı çerçevesinde çeşitli ülkelerden seçilmiş bursiyerlerin ve araştırmacıların çalışmalarını desteklemektedir.

Kütüphane'de kitap, dergi gibi geleneksel kaynakların yanı sıra; çevrimiçi veri tabanı, e-kitap ve e-dergi gibi elektronik kaynaklara da erişim sağlanmaktadır. Koleksiyon genel olarak Eski Roma, Yunan, Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye'de bulunan medeniyetler dönemlerine ait sanat tarihi, tarih, sanat, mimarlık ve arkeoloji konularını içine alan yayınlardan oluşmaktadır. Yayınların pek çoğu

İngilizce'dir, ancak Türkçe, Fransızca, Almanca, İtalyanca ve Yunanca yayınlar da bulunmaktadır.

AMAM Kütüphanesi üç özel koleksiyona sahiptir:

- Tarih, sanat, arkeoloji, mimari, Selçuklular, Bizanslılar ve Osmanlılar dönemini inceleyen yaklaşık 3000 yayını içeren tanınmış tarihçi Sir Steven Runciman'a ait olan koleksiyon,
- Ağırlıklı olarak güzel sanatlar ve İslam sanatı alanlarında 2000 kitap ve dergiden oluşan sanat tarihçisi Dr. Esin Atıl'a ait koleksiyon,
- Genel olarak Anadolu şehirleri, yaşamları, kültürleri ve göçebe yaşamlarını inceleyen araştırmacı Josephine Powell'in koleksiyonu. Bu koleksiyon 1000'in üzerinde kitap ve binlerce dia, negatif ve fotoğraftan oluşmaktadır.

Yaklaşık 9000 yayına sahip olan kütüphane, yukarıda sözü edilen alanlarda yürütülen çalışmalarını desteklemek için yayın sayısını daha da artırmayı ve koleksiyonlarını geliştirmeyi hedeflemektedir.

Merkez kütüphanesi hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik ilk adım olarak Araştırma Merkezi'nin Direktörü Prof. Scott Redford'un girişimiyle Şubat 2007 tarihinde Getty Vakfı'na burs başvurusunda bulunmuş ve Art History Research Center Grants kategorisinden 150.000 Dolar tutarında "kitap satın alımı" bursunu almıştır.

Koç Üniversitesi ve Türk kütüphaneciliği adına çok anlamlı olan bu destek ile

AMAM Kütüphanesi taahhüt edilen iki yıl içerisinde yayın alımları yapacak ve koleksiyonu zenginleştirecektir.

1000 Yıllık Kitap Bulundu

Ortadoğu'nun en eski halklarından olan Süryanilere ait 1000 yıllık kitap Türkiye'de tarihi eser kaçaklığı yapan bir şebekede bulundu. Muğla Emniyet Müdürlüğü ekiplerinin Marmaris'te yaptığı operasyonda, ceylan veya deve derisi üzerine Sami kökenli Süryani alfabesi "Estrangela" ile yazılmış 39 sayfalık kitap ile üzerinde "haç" işleme bulunan taş muhafaza ele geçirildi. Operasyonda gözaltına alınan zanlıların sorgusu sürerken ele geçirilen tarihi kitabın Türkiye'ye nasıl sokulduğu araştırılıyor.

Korsanlara Karşı Elektronik Kitap

Kitapların İnternette yayınlanmasıyla birlikte başlayan "dijital korsanlık" sorununa dijital okuma cihazları çare olacak. Türkiye'nin ilk elektronik kitap okuyucusu "Walkbook" 300 gram ağırlığında ve cep kitabı büyüklüğünde. Walkbook, 1 GB'lık standart hafıza kartı ile yüzlerce kitabı aynı anda belleğinde saklayabiliyor. Hafıza kartının kapasitesinin artırılması ya da yedek bir kartın taşınması halinde sahibine kişisel kütüphanesini yanında taşıma fırsatı veriyor. Cihazın şarj edilebilir pilini bir defa şarj ettikten sonra okuyucuya 8 bin sayfaya kadar çevirme imkânı sunuyor.

Walkbook'un korsan yayıncılığın önüne geçmek için tasarlanan dahili bir SIM kartı var. Kullanıcı, daha önceden yayıncılar ve eser sahipleriyle sözleşme yaparak İnternette kitapların dijital

sürümünü satan "www.ubuks.com"dan aldığı kitapları cihazının SIM kart ve seri numarasını vererek indirebiliyor.

Rezidansta 1001 Kitap Defilesi

Kadınlar Birliği ve Dayanışma Demeği, İrlanda Büyükelçiliği rezidansında bir defile düzenledi. İrlanda Sefiresi Roisin McCann Mannix himayesinde okul kütüphanelerine kitap almak için düzenlenen defileyi, aralarında kadın dernekleri yöneticilerinin de bulunduğu seçkin bir davetli topluluğu izledi.

Görme Engelliler için Kütüphane

Bakırköy Rıfat Ilgaz İlçe Halk Kütüphanesinde görme engelliler için sesli kütüphane açılıyor. Yeni sanal kütüphanede, gönüllülerin seslendirecekleri kitaplar bilgisayarlara kaydedilerek işlendikten sonra CD ve DVD'lere aktarılacak ve görme engelli okurların hizmetine sunulacak. Bakırköylü Sanatçılar Demeği ile yapılan görüşmelerde tiyatro sanatçıları Cihat Tamer, Üstün Asutay ve Jeyan Mahfi Tözüm kütüphanenin ilk gönüllü okuyucuları oldular. Sesli kütüphanenin açılışı 10 Mayıs 2008 saat 10:00'da gerçekleşecek.

Elazığ Kitap Okuyor

Elazığ Valisi Muammer Muşmay, bir süre önce "Elazığ okuyor" adlı bir kampanya başlatmış ve bununla ilgili şu bilgileri vermişti: "Kampanyaya ilköğretim okullarımızdan başladık. 123 bin öğrenciye 123 bin bin kitap dağıttık. Okullara, 'günde bir saat kitap okunacak' kuralı koyduk. Öğrenciler, öğretmen gözetiminde okulda günde bir saat kitap okudu. Elazığ'da

günde 123 bin saat kitap okundu.”

Elazığ'daki okuma kampanyasına, kentteki tüm kuruluşlar destek vermiş; Müftülükten, kentin askeri birimlerine, kamu kuruluşlarından sivil toplum örgütlerine her kesimden “Elazığ okuyor” kampanyasına katılım sağlanmıştır. Vali Muşmay'ın okuma kampanyası konusunda verdiği bazı satır başları şu şekilde sıralamıştır:

- Elazığ'daki 20 kahvehaneyi “kiraathane”ye dönüştürdük,
- Kampanya kapsamına kentimizdeki akıl hastanesini de aldık.
- Elazığ Müftülüğü, kampanyamıza 13 bin kitapla katıldı.
- Kentimizdeki kitapçılar yaptıkları yüzde 30'lara varan indirimle kampanyamıza destek verdi.

Görünmeyen Gazete Geliyor

Görünmeyen Gazete yakında yayın hayatına merhaba diyecek. Kentim Gazetesinin eki olarak hazırlanan gazete, Türkiye'de ilk olacak. Braille alfabesinin yaygınlaşmasını amaçlayan gazetenin görme engelli personeli heyecanlı bir çalışma sürdürüyor. Gazete ekibi sosyal sorumluluk bilincinin kamuoyunda destek göreceğine inanıyor.

İngiltere'de En Çok Yarım Bırakılan Kitaplar Anketi

İngiltere'de yapılan bir anket, klasikler arasında yer alan ve ünlü yazarlara ait bazı kitapların “sıkıcı” bulunarak yarıda bırakıldığını ortaya koydu.

4000 yetişkin arasında yapılan ankete göre en çok yarım bırakılan kitaplar arasında JK Rowling'in “Harry Potter” serisi, Dostoyevski'nin “Suç ve Ceza”sı, Tolstoy'un “Savaş ve Barış”ı, Rüşdi'nin “Şeytan Ayetleri”, Bill Clinton'un “Yaşamım” ve ünlü futbolcu David Beckham'ın “Yanım” adlı otobiyografi kitapları yer alıyor.

Ankete yanıt veren kişilerin yüzde 55'i, “sadece dekorasyon amacıyla kitap satın aldıklarını asla okumak gibi bir niyetlerinin olmadıklarını” söylediler. Bazıları da, ünlü yazarların kitaplarını, sırf entellektüel görünmek için alıp, kütüphanelerine koyduklarını belirttiler.

Televizyona Ayrılan Zaman, Kitabın 10 Katı

Boş zamanın yüzde 44'ünü televizyon alırken yalnızca yüzde 3,9'u okumaya ayrılıyor. Sosyal yaşam, eğlence, spor, hobi, oyun ve kitle iletişim araçlarına ayrılan zamanın dağılımına bakıldığında, en fazla zaman ayırdığımız “aktivite” olan televizyon seyretmeyi, yüzde 27,1 ile “sosyal yaşam”, yüzde 14,2 ile “dinlenme ve tatil” izliyor. “Fiziksel egzersizin” payı yüzde 2,3 olurken “eğlence ve kültürün payı” yalnızca yüzde 1.

Cinsiyete göre dağılıma bakıldığında, çalışan kadınların erkeklerden daha az televizyon izlediğini ve daha fazla okuduğunu ortaya koyuyor. Çalışan kadınlar boş zamanlarının yüzde 43,7'sinde, erkekler ise yüzde 44,8'inde televizyon izliyor. Okuma oranında çalışan kadınlar yüzde 4,1 ile çalışan erkeklerin (yüzde 4.0) önüne geçiyor.

Rodos'ta Türk Tarihi Yatıyor

Yunanistan'ın Rodos Adası'nda 1793 yılında Hafız Ahmet Ağa tarafından inşa edilen kütüphanede paha biçilmez eserler bulunuyor. Kütüphanedeki 2 bin 500 kitabın bini el yazması. Turist rehberi Olcay Yılmaz, Türklerin ilk ziyaret ettikleri yerin bu kütüphane olduğunu söyledi.

Kütüphane görevlisi Yusuf Kıbrıslı, en eski kitabın 900 yıllık bir el yazması olduğunu. kütüphanede çok sayıda el yazması, Kur'an-ı Kerim ve tefsir de bulunduğunu belirtmiştir. Kütüphanenin en değerli parçaları arasında, 1401 yılında altın varaklarla yazılmış iki adet Kur'an-ı Kerim de vardır.

Kendi Kendine Silinen Kâğıt

Kendi kendine silinen kâğıt yapıldı. Silinebilir kâğıt üzerindeki yazılar zamanla uçup kayboluyor ve tekrar tekrar, 100 defaya kadar kullanılabilir. Bu yeni kâğıt, gizli belgelerde veya sadece birkaç gün için gerekli olan belgelerde kullanılabilir ve üzerindeki yazılar daha sonra kaybolacak, ayrıca bürolardaki kâğıt israfını da önlenecek. Kâğıdın mucidi Xerox firmasının yaptırdığı araştırmaya göre bürolarda üzerine bir şey yazılan ya da basılan beş kâğıttan ikisi, yalnızca bir kez bakıldıktan sonra atılıyor.

Devrim niteliğindeki kâğıda yazı basmak için mürekkep yerine ışınlarla "yazan" özel yazıcı kullanılıyor. Işın sırmı, kâğıdın üzerinin, ışık değdiğinde maviye dönüşen renksiz bir kimyasal madde ile kaplanmış olması. Işığın şekil verdiği harfler sayfada mürekkep varmış izlemine veriyor. Ancak kimyasalın mavi

rengi kalıcı olmadığından 16-24 saat arasında sayfa eski boş haline dönüyor. Basılı kâğıdı ısıya tutulduğunda da anında siliniyor.

Protesto İçin Kitaplarını Yaktı

ABD'nin Missouri eyaletinde Tom Wayne adlı bir sahaf, topladığı binlerce kitabı satamayınca kütüphanelere bağışlamak istedi. Ancak kütüphaneler yerleri olmadığı için kitapları almayınca Wayne, bu durumu protesto etmek için kitaplarını yakmaya karar verdi. İtfaiye, kitapların izinsiz yakıldığı gerekçesiyle yangını bir müddet sonra söndürdü. Wayne ise gerekli izni alacağını ve 20 bin dolayındaki kitabı aylık periyotlar halinde yakmayı sürdüreceğini söyledi.

Koç, Kiliseyi Efsane Büyükelçi Kent Adına Kütüphane Yaptı

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç'un restore ettirip, efsanevi büyükelçi Necdet Kent'in adını verdiği kütüphane Ayvalık Cunda Adası'nda açıldı. Marsilya'da bazı Musevileri, Hitler'in ölüm kamplarına gönderilmesinden kurtarmasıyla bilinen Necdet Kent sayesinde Ayvalık'a yıllar önce yönelen Rahmi Koç, Necdet Kent'i şöyle anlattı: Kendisi ömrünün son dönemlerinde görme sorunu yaşamaya başlamıştı. 'Göremediğime değil, okuyamadığıma üzülüyorum' derdi. Kendisi bana eski eser ve arkeolojik kazıları gezmeyi aşılardı. Bana aşılamadığı tek şey, kitap koleksiyonculuğu oldu. O da oğlum Ömer Koç'a geçti".

Necdet Kent'in oğlu Muhtar Kent, 6 yıl önce Rahmi Koç'a, "Babamın 1500 dolayında kitabını, damat olarak geldiği,

sonra çok bağlandığı Ayvalık'a bir kütüphaneyle birlikte kazandırmak istiyorum" demişti. Böylece Cunda Adası'nda Aziz Yahya'ya (Agios Yannis) adanmış manastır ve kilise, Rahmi Koç'un desteği ile onarılarak Necdet Kent Kütüphanesi adıyla hizmete girdi.

Koç, kütüphane açma fikrinin Muhtar Kent'ten çıktığını ifade ederek, şunları söyledi: "Muhtar Kent, bir kilise restore edip, babasının kitaplarını içine koymak istemiş, ancak izin alamamıştı. Şimdi bir taşla üç kuş vurduk: Muhtar Kent'in arzusunu yerine getirmiş olduk, Necdet Kent'in ismini yaşattık, bir de eski eseri restore edip, Cunda'ya kazandırdık."

Cami Cemaati İçin Kitap Okuma Saati

Diyanet İşleri Başkanlığı, gençlere kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için önemli bir adım atıyor. Diyanet, her camide bir kütüphane kuracak ve okuma odaları oluşturacak.

Camiye gelen herkes kütüphaneden aldıkları kitapları camideki okuma odalarında okuyabilecek.

Kütüphanedeki kitaplar, yalnızca dinî içerikli olmayacak, edebi ve sosyal içerikli kitaplar da cemaatin istifadesine sunulacak. Kütüphanelere vatandaşlar da kitap bağışlayabilecek. Camilerdeki okuma salonlarından ve kütüphanelerden, imam ve müezzinler sorumlu olacak. Diyanet, ayrıca personelinin bilgi düzeyini artırmaya yönelik bir kampanya başlatacak. Bu amaçla temel eserler belirlenip, bunların bir program dâhilinde okunması teşvik edilecek. Öte yandan Diyanet İşleri Başkanlığı, yeni dönemde hizmet kalitesini artırmaya yönelik projeler hazırlıyor. Din adamlarının yabancı dil öğrenmelerini sağlamak için dil kursları açılacak.